

REGLEMENT
MEDEZEGGENSCHAP
CLIËNTEN EN VERWANTEN
per 1 januari 2012

Colofon:

Bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn

Contact:

Cliëntenmedezeggenschap

Rietje Dellepoort

r.dellepoort@zozijn.nl

☎ 0575 – 594 292

📱 06 207 02325

www.zozijn.nl

Verwantenmedezeggenschap

Maria van Toor

m.vantoor@zozijn.nl

☎ 0575 - 594 296

📱 06 133 66984

www.verwanten.zozijn.nl

Zozijn

Molenallee 50

7384 AN Wilp

Ontwerp voorkant: Giesen en Thé, Doetinchem

Drukwerk: De Repro, Doetinchem

Januari 2012

Inhoudsopgave Reglementen cliënten- en verwantenraden

1	BEGRIPSBEPALINGEN MEDEZEGGENSCHAP CLIËNTEN EN VERWANTEN.....	4
2	ALGEMENE UITGANGSPUNTEN	6
3	REGLEMENT RADEN RVE OF REGIO/SECTOR.....	9
	Artikel 1 Doel	9
	Artikel 2 Middelen en activiteiten om het doel te bereiken	9
	Artikel 3 Samenstelling raden, verkiezingen en zittingsduur.....	10
	Artikel 4 Communicatie met achterban en jaarvergadering	12
	Artikel 5 Overleg en communicatie	13
	Artikel 6 Contacten en overleg tussen de raden per RVE/regio	15
	Artikel 7 Rechten.....	15
	Artikel 8 Advisering Stichting Zozijn	18
	Artikel 9 Vergaderingen.....	19
	Artikel 10 Besluitvorming.....	19
	Artikel 11 Middelen voor de raden.....	19
	Artikel 12 Geschillen	20
4	REGLEMENT CENTRALE CLIËNTENRAAD (CCR) EN CENTRALE VERWANTENRAAD (CVR).....	21
	Artikel 1 Doel	21
	Artikel 2 Middelen en activiteiten om het doel te bereiken	21
	Artikel 3 Samenstelling CCR /CVR, verkiezingen en zittingsduur.....	22
	Artikel 4 Overleg bestuurder.....	24
	Artikel 5 Rechten.....	25
	Artikel 6 Vertegenwoordiging en afstemming met de raden RVE	27
	Artikel 7 Vergaderingen.....	28
	Artikel 8 Besluitvorming.....	29
	Artikel 9 Financiën	29
	Artikel 10 Geschillen	29
	Artikel 11 Wijzigingen.....	29

Bijlage 1	Checklist en format periodeverslag
Bijlage 2	Declaratiewijze
Bijlage 3	Voorbeelden van adviesrecht en verzwaard adviesrecht
Bijlage 4	De Wet

1 BEGRIPSBEPALINGEN MEDEZEGGENSCHAP CLIËNTEN EN VERWANTEN

Cliënt	De cliënt is de persoon die een zorg- en dienstverlenings-overeenkomst met Zozijn heeft gesloten
Vertegenwoordiger	De (cliënt)vertegenwoordiger is de persoon die handelt in naam van een cliënt. De vertegenwoordiger mag geen medewerker van de betrokken RVE van Zozijn zijn. Bij vertegenwoordiger kan gedacht worden aan de ouder, voogd, curator, mentor, familie, persoonlijk gemachtigde, vriend/vriendin. De voorkeur gaat uit naar natuurlijke personen die als belangenbehartiger door de rechter zijn benoemd, te weten curator of mentor.
Cliëntenparticipatie	Actieve participatie en medezeggenschap van cliënten bij de dienstverlening van Zozijn en het hierbij behorende beleid.
Verwantenparticipatie	Actieve participatie en medezeggenschap van verwanten/vertegenwoordigers bij de dienstverlening van Zozijn en het hierbij behorende beleid.
Cliëntenraad RVE	De raad bestaat uit cliënten, die op RVE niveau de belangen van de cliënten van de RVE behartigt volgens de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving.
Centrale cliëntenraad (CCR)	De raad die op bestuurlijk niveau de belangen van alle cliënten van Zozijn behartigt volgens de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving. De raad is een adviesorgaan. Activiteiten die niet horen bij het werk van de raad, worden in principe niet door de raad georganiseerd, maar eventueel door het bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn. Dit kunnen dezelfde personen zijn, maar niet onder de noemer van de CCR.
Verwantenraad RVE	De raad bestaat uit verwanten van cliënten, die op RVE-niveau, de belangen van de cliënten van de RVE aanvullend behartigt volgens de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving.
Verwantenraad regio/sector	De raad bestaat uit vertegenwoordigers van de verwantenraad RVE die op regio/-sectorniveau, de belangen van de cliënten van Zozijn aanvullend behartigt volgens de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving.
Centrale verwantenraad (CVR)	De raad die op bestuurlijk niveau, de belangen van alle cliënten van Zozijn aanvullend behartigt volgens de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving. De raad is een adviesorgaan. Activiteiten die niet horen bij het werk van de raad, worden in principe niet door de raad georganiseerd, maar eventueel door het bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn. Dit kunnen dezelfde personen zijn, maar niet onder de noemer van de CVR.
Bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn	Het bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn ondersteunt de centrale cliëntenraad en de centrale verwantenraad bij administratieve en secretariële taken, bij het coördineren van de adviesaanvragen en bij het coördineren van de decentrale coaches cliëntenraden.

Locatie	Onderdeel van een RVE, zoals een woongemeenschap, logeerhuis, centrum voor dagbesteding, voorzieningen voor Kind&Jeugd en andere te realiseren zorgvormen.
RVE (Resultaat Verantwoordelijke Eenheid)	Organisatorisch geheel van een aantal locaties binnen één regio. RVE's zijn homogeen georganiseerd in RVE's Wonen, RVE's Dagbesteding en RVE's ter ondersteuning van Kinderen en Jeugdigen.
Manager RVE	Degene die verantwoordelijk is voor de dagelijkse leiding van een RVE.
Regio	Een organisatorische en economische eenheid van meerdere RVE's van Wonen en Dagbesteding binnen een afgebakend geografisch gebied.
Sector	Een organisatorische en economische eenheid van meerdere RVE's voor een specifieke doelgroep.
Regio/sectordirecteur	Degene die verantwoordelijk is voor de dagelijkse leiding van een regio en/of sector.
Directeur staf	Degene die verantwoordelijk is voor de dagelijkse leiding van een stafdienst.
Raad van Bestuur	Heeft de dagelijkse leiding over Zozijn en is eindverantwoordelijk.
Raad van Toezicht	De Raad van Toezicht toetst of de Raad van Bestuur bij zijn beleidsvorming en de uitvoering van zijn bestuurstaken oog houdt op het belang van de organisatie in relatie tot de maatschappelijke functie en een zorgvuldige en evenwichtige afweging heeft gemaakt van de belangen van allen die bij Zozijn betrokken zijn. Bij de vervulling van zijn taak richt de Raad van Toezicht zich naar het belang van Zozijn, rekening houdend met het feit dat Zozijn een onderneming met een bijzondere maatschappelijke verantwoordelijkheid is.
Vertrouwenslieden	Indien nodig kan een beroep worden gedaan op de vertrouwenslieden Zozijn.
Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden	De Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden (LCvV) is bemiddelaar en scheidsrechter bij meningsverschillen tussen cliëntenraden en zorgaanbieders over de uitvoering van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen. De LCvV wordt o.a. in stand gehouden door de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN).
Belangenbehartiging	De raden houden zich bezig met het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de cliënten op de verschillende niveaus waarop raden zijn geformeerd.
Adviesrecht	Zie artikel 3 WMCZ.
Verzwaard Adviesrecht	Zie artikel 4.2 WMCZ.
Recht van Enquête	Dit recht is opgenomen in artikel 6.2 van het Uitvoeringsbesluit Wet Toelating Zorginstellingen (WTZi).
Handboek voor Medezeggenschap	Een door de centrale cliëntenraad (CCR) en de centrale verwantenraad (CVR) uitgebracht handboek m.b.t. cliënten- en verwantenmedezeggenschap. Hierin zitten ook formulieren adviesaanvragen.

2 ALGEMENE UITGANGSPUNTEN

- 2.1 Per RVE is er één cliëntenraad en één verwantenraad. De manager is verantwoordelijk voor het instellen en in stand houden van de raden.
- 2.2 Daar waar een verwantenraad ontbreekt wordt de medezeggenschap waargenomen door de regio/sectorraad.
Bij het ontbreken van de regio/sectorraad voorziet de centrale verwantenraad hierin.
Daar waar een cliëntenraad ontbreekt wordt de medezeggenschap waargenomen door de centrale cliëntenraad, óf in overleg door de verwantenraad RVE.
Voor de sector NAH wordt een sector cliëntenraad georganiseerd.
- 2.3 Per regio/sector is er een regionale/sectorale verwantenraad. De directeur regio/sector is verantwoordelijk voor het instellen en in stand houden van deze raden.
- 2.4 Voor de sector Kind&Jeugd geldt dat medezeggenschap wordt uitgeoefend door de ouders/verwanten van de kinderen en jeugdigen die cliënt zijn binnen deze sector.
- 2.5 Op niveau van de Stichting Zozijn Zorg is er één centrale cliëntenraad en één centrale verwantenraad. De bestuurder is verantwoordelijk voor het instellen en in stand houden van deze raden.
- 2.6 Verwantenraden werken aanvullend aan de cliëntenraden. De gezamenlijke raden oefenen de rechten uit volgens de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving.
- 2.7 Voor alle raden – per RVE en per regio/sector – gelden de regels van dit reglement. Als een raad een uitzondering op de regel(s) wil of moet toepassen kan dat alleen met toestemming van de centrale cliënten- en verwantenraad en met de toestemming van de bestuurder van Zozijn.

De rechten en verplichtingen van cliënten- en verwantenraden zijn onder meer:

1. Het uitoefenen van het adviesrecht volgens de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving.
2. Het representatief samenstellen van de raden.
3. Het behartigen van de belangen van alle cliënten.
4. Het opstellen van een huishoudelijk reglement, waarin de werkwijze van de raden geregeld is.

Belangrijke verplichtingen van de Stichting Zozijn zijn:

1. Het installeren van raden.
2. Het faciliteren van de raden.
3. Overleg voeren met de raden en advies vragen volgens de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving.

4. Rapporteren (jaarlijks) over de toepassing van de medezeggenschapsrechten binnen Zozijn.

In aanvulling op de rechten die aan de verschillende medezeggenschapsraden toekomen op grond van dit reglement, komen aan de verschillende medezeggenschapsraden tenminste die rechten toe waarop zij op grond van de wet aanspraak kunnen maken. Daarbij dient wel de bevoegdheidsverdeling zoals opgenomen in dit reglement in acht worden genomen.

De manager RVE:

1. Stelt bij de RVE waar hij ¹ verantwoordelijk voor is een cliëntenraad en een verwantenraad in ⁽²⁾volgens de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving. Als dit niet gerealiseerd kan worden wordt er jaarlijks een nieuwe poging ondernomen. De manager is niet verantwoordelijk voor het beschikbaar zijn van cliënten of verwanten. Die verantwoordelijkheid ligt bij de cliënten, respectievelijk de verwanten. De manager meldt het ontbreken van raden jaarlijks aan zijn/haar directeur en aan het bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn.
2. Overlegt met de raden en vraagt advies overeenkomstig de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving.
3. Stelt middelen beschikbaar die noodzakelijk zijn om de medezeggenschap uit te oefenen. De manager stelt daartoe jaarlijks met de voorzitters en penningmeesters van de raden een begroting op.

De regio/sector directeur

1. Stelt een regio/sector verwantenraad in. Als de directeur dit niet realiseert, onderneemt hij jaarlijks een nieuwe poging. De directeur meldt het ontbreken van raden jaarlijks aan de bestuurder en aan het bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn.
2. Stelt middelen beschikbaar die noodzakelijk zijn om de medezeggenschap uit te oefenen. De directeur stelt daartoe jaarlijks met de voorzitter en penningmeester van de raad een begroting op.

De bestuurder Zozijn:

1. Overlegt met de centrale raden.
2. Legt adviezen voor in het kader van wet en regelgeving op stichtingsniveau.

---

¹ Overall waar 'zijn' staat, bedoelen 'zijn/haar'. Waar 'hij' staat, bedoelen we 'hij/zij'.

² Met uitzondering van de sector K&J: de medezeggenschap berust in geval cliënten, -18 jaar bij de ouders/verwanten en m.u.v. de sector NAH: daar behartigen de cliënten zelf de medezeggenschap en is er geen verwantenraad.

3. Draagt zorg voor de toepassing binnen de Stichting van de uitvoering van de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving en dit reglement.
4. Stelt voldoende middelen beschikbaar om de uitvoering van cliëntenmedezeggenschap mogelijk te maken.

3 REGLEMENT RADEN RVE OF REGIO/SECTOR

Artikel 1 Doel

De cliëntenraden RVE en de verwantenraden RVE behartigen de belangen van cliënten van de RVE en voeren de rechten uit die er overeenkomstig de medezeggenschaps-rechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving zijn.

De regio/sector verwantenraad behartigt de belangen van de cliënten van de regio/sector; met dien verstande dat het gaat om collectief regio/-sectorbelang de RVE's overstijgend.

Artikel 2 Middelen en activiteiten om het doel te bereiken

Een cliëntenraad en verwantenraad RVE kunnen het doel bereiken door:

1. overleg met de manager van de RVE;
2. het geven van gevraagd of ongevraagd advies;
3. het leggen van of het verbeteren van de contacten en samenwerking met andere raden binnen de regio/sector;
4. het voordragen van afgevaardigden voor de regio/sector verwantenraad en de centrale cliëntenraad;
5. het raadplegen van hun achterban;
6. het gebruik maken van het recht op hulp van een door Zozijn aangestelde coach (alleen voor cliëntenraden);
7. het gebruik maken van het recht op ondersteuning door medewerkers van het bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn;
8. het tot stand brengen en versterken van de onderlinge contacten tussen cliënten en/of verwanten;
9. het gebruik maken van de rechten van cliënten (artikel 7: Rechten);
10. op de hoogte blijven van de gang van zaken binnen de RVE;
11. het leggen van contacten met belangenvereniging(en) voor mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking of niet aangeboren hersenletsel (NAH);
12. het gebruik maken van andere middelen die kunnen helpen om het doel te bereiken;
13. het inschakelen van externe deskundigen (zie hoofdstuk 3, artikel 3, punt 10).

Een regio/sector verwantenraad kan het doel bereiken door:

1. overleg met de directeur;
2. het geven van gevraagd en ongevraagd advies;
3. het raadplegen van verwantenraden;
4. het voordragen van afgevaardigden naar de centrale verwantenraad;
5. tot stand brengen en versterken van de onderlinge contacten tussen cliëntenraden en/of verwantenraden RVE;
6. gebruik maken van de rechten van cliënten (zie artikel 7: Rechten);
7. op de hoogte blijven van de gang van zaken binnen de regio;

8. contact leggen met belangenvereniging(en) voor mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking of niet aangeboren hersenletsel (NAH);
9. gebruik maken van andere middelen die kunnen helpen om het doel te bereiken.
10. het inschakelen van externe deskundigen (zie hoofdstuk 3 artikel 3, punt 10).

Overeengekomen besluiten over adviesaanvragen door de centrale cliëntenraad en de centrale verwantenraad, worden overgenomen door respectievelijk de cliëntenraden en verwantenraden RVE en de regio/sector verwantenraad.

Genomen besluiten op adviezen door de regio/sector verwantenraad worden overgenomen door de verwantenraden RVE.

Artikel 3 Samenstelling raden, verkiezingen en zittingsduur.

Cliëntenraad en verwantenraad RVE

1. De cliëntenraden RVE worden gekozen uit – en door – de cliënten van de RVE. De verwantenraad RVE wordt gekozen uit – en door – de verwanten van cliënten van de RVE.
2. Per cliënt, kan van zijn vertegenwoordiging, slecht één persoon lid worden van de betrokken verwantenraad.
3. Een cliëntenraad/verwantenraad bestaat uit minimaal drie en maximaal negen personen. Bij een minder aantal leden krijgt de raad een jaar lang de tijd om het aantal leden tot het reglementaire minimum aan te vullen.
4. De cliënten/verwanten kunnen zichzelf als kandidaat aanmelden. Ook kunnen anderen iemand voordragen als kandidaat. Voordracht geschiedt bij de secretaris van de zittende cliëntenraad/verwantenraad. De coach en/of de medewerker cliëntenraad kan/kunnen de cliëntenraad helpen bij het organiseren van de verkiezingen. Medewerkers van het bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn kan/kunnen de verwantenraad ondersteunen bij het organiseren van de verkiezingen.
5. Leden hebben vier jaar zitting in de raad, na vier jaar moeten er opnieuw verkiezingen gehouden worden. Leden kunnen eenmaal herkozen worden.
6. Indien geen geschikte kandidaten worden gevonden, kunnen met toestemming van de CCR en de CVR kandidaten zich alsnog herkiesbaar stellen.
7. Elk jaar treedt een vierde van het aantal leden af, er wordt een rooster van aftreden gemaakt.
8. Een cliëntenraad kent de volgende functies:
  - a. Voorzitter:
    - de raad kiest uit zijn midden een voorzitter.
    - de voorzitter leidt de vergaderingen.
  - b. Vicevoorzitter:
    - de raad kiest uit zijn midden een vicevoorzitter.
    - de vicevoorzitter vervangt indien nodig, de voorzitter.

- c. Secretaris:
    - de secretaris zorgt voor de notulen.
    - de secretaris verzorgt de post.
  - d. Penningmeester:
    - de penningmeester beheert het geld.
9. Een verwantenraad RVE kent de volgende functies:
- a. Voorzitter
  - b. Vicevoorzitter
  - c. Secretaris
  - d. Penningmeester
- De raad kiest uit zijn midden een voorzitter, vicevoorzitter, secretaris en penningmeester.
10. Een raad kan deskundigen inschakelen.
Als hieraan voor Zozijn kosten zijn verbonden dient de manager RVE/directeur regio-sector van tevoren toestemming te verlenen.
11. Het lidmaatschap aan een cliëntenraad stopt:
- a. door schriftelijke opzegging aan de secretaris;
  - b. als de zittingsduur voorbij is;
  - c. door overlijden van een lid;
  - d. als tweederde meerderheid van een raad vindt dat een lid niet goed functioneert. De raad besluit hiertoe na onderling overleg, zo nodig met ondersteuning door de coach. De voorzitter laat dit besluit schriftelijk weten aan het desbetreffende lid.
12. Het lidmaatschap aan de verwantenraad stopt:
- a. door schriftelijke opzegging aan de ambtelijk secretaris;
  - b. als de zittingsduur voorbij is;
  - c. door overlijden van een lid;
  - d. als tweederde meerderheid van de raad vindt dat het lid niet goed functioneert. De raad besluit hiertoe na onderling overleg, zo nodig met ondersteuning door de ambtelijk secretaris van het bureau medezeggenschap cliënten en verwanten. De voorzitter laat dit besluit schriftelijk weten aan het desbetreffende lid.

Verwantenraad regio/sector

1. De verwantenraad regio/sector bestaat uit leden van de verwantenraden RVE per regio/sector. Elke verwantenraad RVE vaardigt één vertegenwoordiger af naar de regio/sectorraad en benoemt voor deze afgevaardigde één vervanger.
2. Leden worden voor vier jaar benoemd. Leden kunnen eenmaal voor een zittingsperiode herkozen worden.
3. Elk jaar treedt een vierde van het aantal leden af, er wordt een rooster van aftreden gemaakt.
4. Een regiораad kent de volgende functies:
  - a. Voorzitter
  - b. Vicevoorzitter
  - c. Secretaris

d. Penningmeester

De raad kiest uit zijn midden een voorzitter, vicevoorzitter, secretaris en indien relevant, een penningmeester.

De voorzitter leidt de vergaderingen.

5. Een raad kan deskundigen om advies vragen.
Als hieraan voor Zozijn kosten zijn verbonden dient de directeur regio/sector van tevoren toestemming te verlenen.
6. De raad kan besluiten een deskundige, niet zijnde een verwant, als lid in de raad op te nemen als deze deskundigheid bij de vertegenwoordigers RVE ontbreekt. De bestuurder moet toestemming geven om af te wijken van de getrapte vertegenwoordiging van de raad RVE naar regio/sector raad.
7. Het lidmaatschap aan de raad stopt:
  - a. door schriftelijke opzegging aan de ambtelijk secretaris;
  - b. na afloop van de zittingsduur;
  - c. door overlijden van een lid;
  - d. als tweederde meerderheid van de raad vindt dat het lid niet goed functioneert. De raad besluit hiertoe na onderling overleg, zo nodig met ondersteuning door de ambtelijk secretaris. De voorzitter laat dit besluit schriftelijk weten aan het desbetreffende lid.

Artikel 4 Communicatie met achterban en jaarvergadering

Een cliëntenraad en een verwantenraad RVE betrekken zo nodig de mening van de achterban bij de besluitvorming.

De raden RVE:

1. informeren de cliënten en verwanten van hun RVE over hun werkzaamheden en genomen besluiten;
2. hebben overleg en contact met andere cliënten en verwanten, bijvoorbeeld door het organiseren van bijeenkomsten met alle cliënten en/of verwanten van de RVE;
3. zorgen dat de achterban, desgewenst, inzage heeft in de notulen van de vergaderingen;
4. kunnen vragen om voorlichting over de zorg- en dienstverlening door de manager RVE, andere medewerkers van Zozijn of door een externe partij (bij kosten dit vooraf vastleggen in begroting of toestemming nodig van manager).

De regio/sector verwantenraad betreft, zo nodig, de mening van de verwantenraden RVE bij hun besluitvorming.

De regio/sectorraad:

1. informeert de cliëntenraden en verwantenraden RVE binnen de regio/sector over hun werkzaamheden en genomen besluiten;
2. heeft overleg en contact met cliënten en verwanten, bijvoorbeeld door het organiseren van een bijeenkomst met alle cliënten en/of verwanten van de regio;
3. zorgt dat de achterban inzage heeft in de notulen van de vergaderingen;

4. kan vragen om voorlichting over de zorg- en dienstverlening door de directeur regio/sector, door andere medewerkers van Zozijn of door een externe partij (bij kosten dit vooraf vastleggen in begroting of toestemming vragen aan de regio/sectordirecteur).

Artikel 5 Overleg en communicatie

5.1. Overleg en communicatie met de manager RVE

Een manager RVE is in ieder geval twee keer per jaar bij een vergadering van de cliëntenraad en de verwantenraad aanwezig. Een raad kan de manager RVE vaker uitnodigen.

De manager overlegt daarnaast zo vaak als gewenst met de voorzitter van zijn cliëntenraad en met de voorzitter van zijn verwantenraad.

In het overleg van de raad met de manager RVE komen in ieder geval aan de orde:

1. het zorgbeleid en financieel beleid;
2. de werkwijze en aangelegenheden die betrekking hebben op bouw en verbouw binnen de RVE;
3. inspraak bij benoeming van personeel in overeenstemming met de regeling Werving en Selectie Zozijn;
4. organisatorisch beleid en/of wijzigingen die adviesplichtig zijn.

Een manager RVE en zijn raden bespreken in ieder geval één keer per jaar:

1. hoe de samenwerking verloopt;
2. de stand van zaken van de gemaakte afspraken en hoe deze eventueel te verbeteren is;
3. het jaarplan, de begroting, het financieel jaarverslag; het jaarverslag van de RVE.

De raden worden door de manager, over zaken de medezeggenschap betreffend, voldoende geïnformeerd en wel op een zodanig tijdstip dat die informatie meegenomen kan worden in de besluitvorming.

5.2. Overleg en communicatie met de directeur regio/sector

De directeur van een regio/sector is in ieder geval twee keer per jaar bij een vergadering van de regionale verwantenraad aanwezig. Daarnaast overlegt de directeur zo vaak als nodig is met de voorzitters van de cliëntenraden binnen de regio. Als de regionaard verwanten, of de vertegenwoordigers van de cliëntenraden, het willen kan de directeur van de regio/sector vaker worden uitgenodigd.

In het overleg met de directeur komen in ieder geval aan de orde:

1. het zorgbeleid en financieel beleid van de regio;
2. de werkwijze en aangelegenheden die betrekking hebben op bouw en verbouw overstijgend aan de RVE; bijvoorbeeld verzamelgebouwen of totaalplan;
3. organisatorisch beleid en/of wijzigingen op regioniveau die adviesplichtig zijn;
4. stand van zaken van de uitvoering van het jaarplan van de regio;

5. scheppen van voorwaarden om de individuele en collectieve medezeggenschap van cliënten en verwanten mogelijk te maken en te bevorderen;
6. verder ieder onderwerp waarover de raden of de directeur willen overleggen.

De directeur regio/sector en de raden bespreken in ieder geval één keer per jaar:

1. hoe de samenwerking verloopt;
2. de stand van zaken van de gemaakte afspraken en hoe deze eventueel te verbeteren is;
3. het jaarplan, de begroting, het financieel jaarverslag; het jaarverslag van de regio/sector.

De directeur van de regio/sector zorgt voor tijdige toezending van het jaarplan, de begroting, het financieel jaarverslag en het jaarverslag van de regio aan de regionaal verwanten.

De raden worden door de directeur voldoende geïnformeerd en wel op een zodanig tijdstip dat die informatie meegenomen kan worden in de besluitvorming.

5.3. Overleg en communicatie met de bestuurder

De bestuurder vergadert met de centrale cliëntenraad en de centrale verwantenraad volgens een jaarlijks op te stellen vergaderschema. Daarnaast overlegt de bestuurder zo vaak als nodig is met de voorzitters van de beide raden.

5.4. Geheimhouding

Leden van de raden zijn verplicht tot geheimhouding van het besprokene als het vertrouwelijke zaken betreft en door de voorzitter wordt aangegeven dat deze vertrouwelijk moeten blijven.

5.5. Periode- en jaarverslag RVE/regio/sector

De cliëntenraad en verwantenraad RVE/regio/sector ontvangen minimaal twee keer per jaar van de manager RVE/directeur regio-sector een verslag (halfjaarrapportage en jaarrapportage) op basis van het Zozijnformat. Daarin komen in ieder geval veranderingen in het zorgbeleid (aanpak), de manier van werken en zaken die te maken hebben met bouw of verbouw aan de orde. Zie bijlage 1.

De manager/directeur gebruikt het periodeverslag om informatie aan de raad te geven en zorgt ervoor dat de informatie begrijpelijk is. Het periodeverslag wordt minimaal één week voor de vergadering naar de raden/raad gestuurd. Reacties en vragen van de raden/raad gaan schriftelijk terug naar de manager/directeur. Als er behoefte is aan mondelinge toelichting, dan wordt de manager/directeur uitgenodigd voor een vergadering van de raad.

Artikel 6 Contacten en overleg tussen de raden per RVE/regio

De cliëntenraden en verwantenraden RVE sturen elkaar de notulen van hun vergaderingen. De (afgevaardigden van de) cliëntenraden en (de afgevaardigden van) de verwantenraden hebben geregeld overleg met elkaar. Tijdens het overleg komen in ieder geval de volgende drie punten aan de orde:

1. gegeven adviezen in de periode na het vorige gemeenschappelijke overleg;
2. maken van afspraken of taakverdeling over toekomstige adviezen;
3. onderlinge samenwerking en samenwerking met de manager RVE.

Artikel 7 Rechten

Voor zover de raden optreden in de zin van de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving, beschikken zij over de rechten en de bevoegdheden.

De cliëntenraden en de verwantenraden werken zoveel mogelijk samen bij het gebruik maken van hun rechten en hun bevoegdheden

Onderwerpen die vallen onder het adviesrecht:

De manager/directeur stelt de raden in de gelegenheid advies uit te brengen over elk voorgenomen besluit dat de RVE/regio/sector betreft, inzake: (artikel 3 WMCZ):

- a. een wijziging van de doelstelling of grondslag;
- b. het overdragen van de zeggenschap of fusie of het aangaan of verbreken van een duurzame samenwerking met een andere instelling;
- c. de gehele of een gedeeltelijke opheffing van de instelling, verhuizing of ingrijpende verbouwing;
- d. een belangrijke wijziging in de organisatie;
- e. een belangrijke inkrimping, uitbreiding of andere wijziging van de werkzaamheden;
- f. het benoemen van personen die rechtstreeks de hoogste zeggenschap zullen uitoefenen bij de leiding van arbeid in de instelling;
- g. de begroting en de jaarrekening;
- h. het algemeen beleid inzake de toelating van cliënten en de beëindiging van deze zorgverlening aan cliënten.

De cliëntenraad en de verwantenraad hebben het recht, maar niet de verplichting tot advies.

Als de manager het niet eens is met het advies, moet hij eerst overeenstemming proberen te bereiken met de raad. Als dit niet lukt, kan hij van het advies afwijken. Hij deelt dit schriftelijk, met zijn argumenten, aan de cliëntenraad, de verwantenraad, de directeur en aan de bestuurder mee.

Als de directeur regio-sector het niet eens is met het advies, moet hij eerst overeenstemming proberen te bereiken met de raad. Als dit niet lukt, kan hij

van het advies afwijken. Hij deelt dit schriftelijk, met zijn argumenten, aan de cliëntenraad, de verwantenraad en aan de bestuurder mee.

Onderwerpen die vallen onder **verzwaard advies**:

Sommige onderwerpen zijn van zeer direct belang voor de cliënten.

Over deze onderwerpen kan de manager of directeur regio/sector in principe alleen besluiten nemen als de cliëntenraad en verwantenraad ermee instemmen. De raden hebben dan verzwaard adviesrecht.

Dit heeft betrekking op (artikel 4.2.WMCZ):

- i. voedingsaangelegenheden van algemene aard en het algemeen beleid op het gebied van de veiligheid, de gezondheid of de hygiëne en de geestelijke verzorging van, maatschappelijke bijstand aan en recreatiemogelijkheden en ontspanningsactiviteiten voor cliënten;
- j. de systematische bewaking, beheersing of verbetering van de kwaliteit van de aan de cliënten te verlenen zorg;
- k. de vaststelling of wijziging van een regeling inzake de behandeling van klachten van cliënten en het aanwijzen van personen die belast worden met de behandeling van klachten van cliënten;
- l. wijziging van de regeling en de vaststelling of wijziging van andere voor cliënten geldende regelingen;
- m. het belasten van personen met de leiding van een onderdeel van de instelling, waarin gedurende het etmaal zorg wordt verleend aan cliënten die in de regel langdurig in de instelling verblijven.

Juist omdat deze onderwerpen zo belangrijk zijn voor de cliënten, weegt de stem van de cliëntenraad en de verwantenraad zwaar. Zozijn kan moeilijk van een verzwaard advies van de raad afwijken.

De cliëntenraad en de verwantenraad hebben echter geen vetorecht.

Als de manager/directeur regio-sector toch een bepaald besluit wil nemen tegen het gegeven advies in, moet de manager dat voorleggen aan de voorzitters van de centrale cliëntenraad en de centrale verwantenraad en de bestuurder. Zij proberen eerst te bemiddelen. Lukt dat niet, dan doen zij een bindende uitspraak.

Voor de regio- en sectorraden geldt dat zij het (verzwaard) adviesrecht van de verwantenraden RVE overnemen als de onderwerpen voor de hele regio gelden.

De cliëntenraad en de verwantenraad zijn bevoegd de manager/directeur gevraagd en ongevraagd te adviseren inzake alle onderwerpen die voor cliënten van belang zijn, aangaande de RVE of regio of sector.

Procedure bij bevoegdheden

7.1. Informatierecht

Om goed te kunnen functioneren hebben de cliëntenraad en verwantenraad tijdig goede informatie nodig. De manager/directeur regio-sector kan met de raad afspreken welke informatie hij op welk moment verstrekt. Voor haar

adviesfunctie hebben de cliëntenraad en de verwantenraad specifieke informatie nodig over een voorgenomen besluit, met name over de beweegredenen, de mogelijke gevolgen en over de te nemen maatregelen, Zozijn moet de raden deze informatie verschaffen.

7.2. Adviesrecht

De cliëntenraden en verwantenraden RVE/regionale verwantenraad bepalen per (verzwaard) adviesvraag of zij deze in behandeling nemen. De cliëntenraad heeft het recht een vraag voor (verzwaard) advies over te dragen aan de verwantenraad van de RVE en de verwantenraad heeft het recht een vraag voor (verzwaard) advies over te dragen aan de cliëntenraad RVE. De raden RVE kunnen het recht overdragen aan de regionale raad; de regionale raad kan het recht overdragen aan de centrale verwantenraad. De cliëntenraden RVE kunnen het recht overdragen aan de centrale cliëntenraad.

Procedure:

- a. De manager RVE/directeur regio-sector vraagt schriftelijk advies aan, via het adviesformulier uit de Advieswijzer in het Handboek voor Medezeggenschap, de cliëntenraad en de verwantenraad RVE/regio/sector over onderwerpen die vallen onder het adviesrecht. De manager/directeur geeft, indien de cliëntenraad/verwantenraad dit wenst, een mondelinge toelichting op het gevraagde advies.
- b. In de adviesaanvraag van de manager RVE/directeur regio-sector wordt omschreven wat de wijziging of verandering betreft, wat de reden is, wat de gevolgen zijn en hoe het plan van aanpak er uitziet.
- c. De cliëntenraad en verwantenraad RVE brengen zoveel mogelijk gezamenlijk advies uit binnen een door hen afgesproken periode en gebruiken daarbij het antwoordformulier uit de Advieswijzer in het Handboek voor Medezeggenschap.
- d. De cliëntenraad en de verwantenraad RVE/regio/sector leggen het uiteindelijke advies/de twee uiteindelijke adviezen schriftelijk vast en sturen dit op naar de manager RVE/directeur regio-sector.
- e. Wanneer een raad een schriftelijk advies heeft gegeven, wordt door de manager RVE/directeur regio-sector zijn besluit, waarop het advies betrekking heeft, schriftelijk meegedeeld en hij gebruikt hiervoor het antwoordformulier uit de Advieswijzer. Als het voorgenomen besluit afwijkt van het advies dan wordt nog tenminste eenmaal met de raden/raad overlegd. Uiteindelijk wordt het definitieve besluit met opgave van redenen in een schriftelijke reactie vastgelegd door de manager/directeur.
- f. De manager/directeur regio-sector voert het voorgestelde advies in principe niet eerder uit dan nadat door de raden het advies is gegeven en de procedure is afgerond, tenzij anders overeengekomen.

Adviesrecht heeft in ieder geval betrekking op de onder artikel 7.2 'gewoon adviesrecht' genoemde punten.

7.3. Verzwaard adviesrecht

Procedure:

De procedure is gelijk als bij het gewone advies onder 7.2, punt a t/m f, aangevuld met:

Als de manager/directeur regio-sector toch een bepaald besluit wil nemen tegen het gegeven verzwaard advies in, moet de manager/directeur dat voorleggen aan de voorzitters van de centrale cliëntenraad en de centrale verwantenraad en de bestuurder. Zij proberen eerst te bemiddelen. Lukt dat niet, dan doen zij een bindende uitspraak.

Artikel 8 Advisering Stichting Zozijn

De centrale cliëntenraad en de centrale verwantenraad zijn de overlegpartners van de bestuurder van Zozijn.

Vertegenwoordiging in de centrale cliëntenraad en de centrale verwantenraad:

Centrale cliëntenraad:

1. De cliëntenraden RVE kiezen de leden van de CCR met inachtneming van artikel 8 lid 2.
2. Per regio/sector worden bij voorkeur voorzitters en/of vicevoorzitters van cliëntenraden RVE afgevaardigd in de CCR. Gestreefd wordt naar een evenredige vertegenwoordiging van dagbesteding/werken en wonen.

Centrale verwantenraad:

1. De voorzitter van de regio/sectorraad, of een door de regioraad aangewezen persoon, is lid van de CVR.
2. Per regio/sector wordt, naast de hierboven genoemde leden van regio/sector verwantenraden, nog een lid gekozen voor de CVR aan de hand van een competentieprofiel.

Overige:

1. De raden raadplegen hun achterban over een (verzwaard) adviesvraag als tenminste twee leden van de CCR/CVR hierom vragen.
2. De belangenbehartiging in de CCR/CVR gebeurt in goede afstemming met de cliëntenraden en verwantenraden RVE.
3. Cliëntenraden en verwantenraden RVE ontvangen de notulen van het overleg van de CCR en CVR met de bestuurder.
4. Cliëntenraden en verwantenraden RVE sturen de notulen van hun vergaderingen naar de afgevaardigden die namens hun regio in de CCR/CVR zitten.

5. Cliëntenraden en verwantenraden RVE/regio/sector hebben het recht op inzage in de adviezen of genomen besluiten van de CCR/CVR.
6. Cliëntenraden en verwantenraden RVE kunnen de CCR/CVR verzoeken om onderwerpen te plaatsen op de agenda van de CCR/CVR.
Cliëntenraden en verwantenraden RVE kunnen altijd schriftelijke vragen stellen aan de CCR/CVR.
7. Ieder jaar wordt door de CCR/CVR verantwoording afgelegd aan Zozijn en aan de achterban over de gegeven adviezen en genomen besluiten in een gecombineerd jaarverslag van de centrale cliëntenraad en de centrale verwantenraad.

Artikel 9 Vergaderingen

1. De cliëntenraden RVE, verwantenraden RVE en verwantenraden regio/sector vergaderen vier maal per jaar. Zo nodig kan vaker overleg plaatsvinden.
2. De vergaderingen vinden plaats op een door de voorzitter te bepalen plaats en tijdstip.
3. Het oproepen voor een vergadering gebeurt schriftelijk met vermelding van de te behandelen onderwerpen, uiterlijk 14 dagen voor een vergadering. In bijzondere gevallen kan de voorzitter op kortere termijn een vergadering bijeenroepen. In dat geval motiveert de voorzitter het spoedeisende karakter.
4. De voorzitter leidt de vergaderingen. Bij afwezigheid van de voorzitter wijst de raad een vicevoorzitter aan.
5. Als twee leden van de raad bij de voorzitter schriftelijk een verzoek hebben ingediend voor een extra vergadering en deze niet binnen 6 weken een vergadering van de raad heeft belegd, zijn deze leden zelf gerechtigd een vergadering uit te schrijven. Zij zijn dan tevens gerechtigd om de plaats en het tijdstip van de vergadering te bepalen en zelf te voorzien in de leiding van de vergadering.

Artikel 10 Besluitvorming

1. Besluiten worden genomen met meerderheid van stemmen. Wanneer de stemmen twee keer staken, wordt het voorstel in de eerstvolgende vergadering opnieuw aan de orde gesteld. Staken de stemmen opnieuw, dan is het voorstel verworpen.
2. Over personen wordt schriftelijk gestemd. Als er bij een stemming over personen geen absolute meerderheid wordt verkregen, wordt een tweede stemming gehouden tussen de twee personen met de meeste stemmen. Als de stemmen dan opnieuw staken beslist het lot.
3. Blanco stemmen zijn ongeldig en worden evenals stemonthoudingen niet meegeteld bij het aantal uitgebrachte stemmen.

Artikel 11 Middelen voor de raden

Zozijn verplicht zich voldoende middelen en faciliteiten ter beschikking te stellen aan de centrale cliëntenraad, de centrale verwantenraad, de cliënten- en

verwantenraden RVE en de regio/sector verwantenraden, om hen in staat te stellen de medezeggenschap naar behoren uit te voeren.

Hiervoor is het bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn in het leven geroepen.

De personele- en bureaunkosten worden door Zozijn gedragen, binnen het jaarlijks vastgestelde budget. De selectie en keuze van het personeel is voor de verantwoordelijkheid van de centrale cliëntenraad in geval het medewerkers cliëntenmedezeggenschap betreft. In het geval het medewerkers verwantenmedezeggenschap betreft is dit een verantwoordelijkheid van de centrale verwantenraad.

Daarnaast biedt Zozijn:

1. Ondersteuning door een coach (geldt alleen voor cliëntenraden).
2. Ondersteuning door medewerkers van het bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn.
3. De raad(sleden) hebben recht op scholing of kunnen gebruik maken van een (jaarlijkse) studiedag die verband houdt met de medezeggenschap. De kosten hiervoor worden jaarlijks in de begroting opgenomen. Als de manager RVE/directeur regio-sector akkoord gaat, stuurt de raad een aanvraag naar het bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn.
4. De manager/ directeur regio-sector zorgt voor een vergaderruimte, kopieermogelijkheden en mogelijkheden voor gebruik van een computer.
5. Vergaderfaciliteiten (o.a. koffie en thee en materieel voor presentaties etc.).
6. Reiskosten die gemaakt worden om het raadswerk te kunnen doen.
7. Overige onkosten, zoals beschreven in bijlage 2.
8. De raad mag één keer per jaar op kosten van de RVE/regio een sociale activiteit doen.

Artikel 12 Geschillen

Geschillen inzake samenwerking tussen cliëntenraad en verwantenraad RVE en manager RVE worden in eerste instantie ter bemiddeling voorgelegd aan de directeur regio/sector. Indien dit geen bevredigend resultaat heeft voor de partijen, aan de voorzitters van de centrale cliëntenraad en de centrale verwantenraad en de bestuurder. De raad/raden verplichten zich te onderwerpen aan de uitspraak van de voorzitters en de bestuurder.

Geschillen inzake samenwerking tussen cliëntenraad en verwantenraad regio/sector en directeur regio/sector worden ter bemiddeling voorgelegd aan de bestuurder en aan de voorzitters van de centrale cliëntenraad en de centrale verwantenraad. De raad/raden verplichten zich te onderwerpen aan de uitspraak van de voorzitters en de bestuurder.

4 REGLEMENT CENTRALE CLIËNTENRAAD (CCR) EN CENTRALE VERWANTENRAAD (CVR)

Artikel 1 Doel

De CCR en CVR behartigen de gemeenschappelijke belangen van de cliënten van Zozijn op stichtingsniveau en voeren de rechten uit die er overeenkomstig de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet regelgeving zijn.

De centrale cliëntenraad kan de centrale verwantenraad bij adviesaanvragen verzoeken om de belangenbehartiging namens hen te doen.

De centrale verwantenraad kan de centrale cliëntenraad bij adviesaanvragen verzoeken om de belangenbehartiging namens hen te doen.

Artikel 2 Middelen en activiteiten om het doel te bereiken

De CCR en CVR kunnen voor het bereiken van het onder artikel 1 genoemde doel onder andere de volgende activiteiten ontplooiën:

1. in afstemming met elkaar gebruik maken van de rechten volgens artikel 5.
2. samenwerken met cliëntenraden en verwantenraden RVE of regionale verwantenraden en hiermee contacten onderhouden;
3. cliënten- en verwantenraden RVE en regionale verwantenraden informeren over, of betrekken bij, (voorgenomen) werkzaamheden, activiteiten en adviezen van de CCR en CVR;
4. leden van raden op RVE- en regio/sectorniveau stimuleren om de positie van cliënten te versterken en gebruik te maken van het recht op (mede)zeggenschap;
5. onderlinge contacten tot stand (laten) brengen en versterken tussen cliënten, vertegenwoordigers en raden;
6. gebruik maken van het adviesrecht bij benoemingen van leden van de Raad van Toezicht;
7. leggen en onderhouden van contacten met belangenorganisaties buiten Zozijn;
8. scholing;
9. organiseren van een themabijeenkomst of een verzoek doen tot het organiseren van een themabijeenkomst voor alle overige raadsleden en/of cliënten/ verwanten indien daar aanleiding toe is;
10. jaarlijks overleg met de Raad van Toezicht over de algemene gang van zaken;
11. jaarlijks overleg met de Ondernemingsraad over de algemene gang van zaken.
12. De CCR en CVR kunnen deskundigen inschakelen. Als daar kosten aan verbonden zijn, komen deze ten laste van Zozijn. De bestuurder dient daarvoor vooraf toestemming te verlenen.

Artikel 3 Samenstelling CCR /CVR, verkiezingen en zittingsduur

Centrale cliëntenraad

1. De centrale cliëntenraad bestaat uit minimaal acht leden (twee per regio/sector) en maximaal elf leden.
2. De leden van de CCR kunnen zelf besluiten om de raad met cliënten aan te vullen.
3. De leden van de CCR worden gekozen door de leden van de cliëntenraden RVE van de betreffende regio. Per regio/sector hebben bij voorkeur voorzitters en/of vicevoorzitters van de cliëntenraden RVE zitting in de CCR, met een evenredige vertegenwoordiging van dagbesteding en wonen.
4. Indien een regio geen vertegenwoordigers kan leveren, blijven de plaatsen vacant, tot het moment dat deze wel opgevuld kunnen worden.
5. De vergaderingen van de CCR worden geleid door een externe, technisch voorzitter. Deze voorzitter wordt aangesteld na overleg met de CCR door de bestuurder. De CCR kan een voordracht doen voor een technisch voorzitter. De technisch voorzitter heeft geen stemrecht.
6. De zittingsduur van de leden van de CCR en de technisch voorzitter is vier jaar.
7. Jaarlijks treedt een vierde van het aantal leden af.
8. De leden zijn maximaal één keer herkiesbaar.
Er wordt een rooster van aftreden opgesteld.
Een half jaar voordat een lid aftredend is wordt dit gemeld aan de cliëntenraden van de betreffende regio.
9. Als een cliëntenraad een kandidaat voordraagt geven zij de naam van deze kandidaat binnen twee maanden na het verzoek schriftelijk door aan de CCR.
10. De CCR maakt een inventarisatie van de kandidaten. Kandidaten geven een toelichting op hun reden van kandidaatstelling. De informatie over de kandidaten wordt binnen twee maanden opgestuurd naar alle cliëntenraden RVE, inclusief een stemlijst.
11. Raden krijgen zes weken de tijd om hun stemlijst in te vullen.
12. De CCR-leden, behalve de afgevaardigden van betreffende regio, tellen de stemmen.
13. Op de verkiezing is de procedure zoals vermeld in artikel 3 van toepassing. Als er maar één kandidaat is hoeft er niet gestemd te worden.
14. De CCR meldt de uitkomst van de verkiezingen aan alle cliëntenraden RVE, de kandidaten en de personen die gekozen zijn.

De CCR kent de volgende functies:

1. Voorzitter (niet zijnde de technisch voorzitter)
De voorzitter is lid van de centrale cliëntenraad. De vergaderingen worden voorgezeten en geleid door een externe, technische voorzitter. De voorzitter wordt ondersteund door een medewerker van het bureau medezeggenschap cliënten en verwanten.

De voorzitter is het eerste aanspreekpunt van de CCR. De raadsleden hebben een bepalende stem in de benoeming van de voorzitter. De voorzitter van de CCR krijgt maximaal acht uren per week tot zijn beschikking voor zijn werkzaamheden voor de medezeggenschap. De voorzitter van de CCR voert zijn werkzaamheden onder andere uit bij het bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn. Als de voorzitter van de CCR betaald werk heeft wordt dit door Zozijn, voor maximaal acht uur per week, financieel gecompenseerd.

2. Vicevoorzitter
De vicevoorzitter kan de voorzitter vervangen bij diens afwezigheid.
3. Technisch voorzitter.
Voor de benoeming van een technisch voorzitter wordt een procedure opgesteld.
4. Secretaris CCR
De leden van de CCR kiezen uit hun midden een secretaris. De secretaris is verantwoordelijk voor de archivering en correspondentie van de raadstukken. De secretaris wordt ondersteund door een coach en/of de medewerker cliëntenraad. De secretaris vormt samen met de voorzitter het dagelijks bestuur.
De secretaris van de CCR voert deze werkzaamheden in principe uit bij het bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn.
5. Notulist
De notulen van de vergaderingen worden opgesteld door de medewerkers van het bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn.
6. De raad kan besluiten een deskundige als lid in de raad op te nemen als deze deskundigheid bij de CCR ontbreekt. De bestuurder moet toestemming geven.

Centrale verwantenraad

1. De CVR heeft minimaal acht en maximaal elf leden en een voorzitter (twee per regio en sector).
2. De leden zijn de voorzitters, vicevoorzitters of waarnemers van verwantenraden regio/sector.
3. Naast de hierboven genoemde leden van regio/sector verwantenraden, wordt per regio/sector nog één lid gekozen voor de CVR aan de hand van een competentieprofiel.
4. Leden van de CVR kunnen zich bij verhindering laten vervangen. Als een lid van de raad door omstandigheden langdurig niet in de gelegenheid is om de vergaderingen bij te wonen kan hij daartoe door een aangewezen lid worden vervangen.
5. In het geval een regio of sector niet de benodigde leden kan leveren voor de CVR, dan beslist deze zelf of ze vacante plaatsen opvult in haar raad en op welke wijze ze dat doet.
6. De raad kan deskundigen om advies vragen.

Als hieraan voor Zozijn kosten zijn verbonden dient de bestuurder van tevoren toestemming te verlenen.

7. De raad kan besluiten een deskundige, niet zijnde een verwant, als lid in de raad op te nemen als deze deskundigheid bij CVR ontbreekt. De bestuurder moet toestemming geven.
8. De CVR kiest uit haar midden een voorzitter en twee vicevoorzitters.
9. De CVR kan besluiten een onafhankelijke voorzitter, niet komende uit Zozijn, maar met een duidelijke affiniteit met de gehandicaptenzorg, aan te trekken.
10. De CVR regelt haar eigen werkwijze.
11. De zittingsduur van de leden en de voorzitter van de CVR is vier jaar. Jaarlijks treedt een vierde van het aantal leden af.
12. De leden zijn maximaal één keer herkiesbaar. Er is een rooster van aftreden opgesteld³.

Het lidmaatschap van de CCR/CVR eindigt:

1. door schriftelijke opzegging aan de secretaris CCR of ambtelijk secretaris centrale verwantenraad;
2. door het verstrijken van de zittingsduur;
3. door overlijden van het lid;
4. door het beëindigen van de dienstverleningsovereenkomst met Zozijn;
5. als tweederde meerderheid van de CCR of de CVR raad vindt dat een lid niet naar behoren functioneert. De raad besluit hiertoe na overleg. De voorzitter deelt dit besluit schriftelijk mede aan het desbetreffende lid.

Artikel 4 Overleg bestuurder

4.1 Overleg met de bestuurder

De CCR en CVR hebben elk minimaal vijf keer per jaar overleg met de bestuurder van Zozijn.

In het overleg van de CCR en de CVR met de bestuurder komen in ieder geval voorgestelde wijzigingen in het inhoudelijk en financieel beleid en de werkwijze van Zozijn aan de orde, alsmede het jaarplan, de begroting, de financiële verslagen en het jaarverslag. De CCR en CVR worden op een zodanig tijdstip geïnformeerd en om advies gevraagd dat de besluitvorming nog kan worden beïnvloed.

Verder kunnen in het overleg de volgende zaken aan de orde komen:

1. onderwerpen die vallen onder de rechten van de CCR (
2. stand van zaken van de uitvoering van het jaarplan van Zozijn;
3. het scheppen van voorwaarden om de individuele en collectieve medezeggenschap van cliënten en verwanten mogelijk te maken en te bevorderen;

---

³ De afgevaardigden van de verwantenraden regio/sector treden af volgens het rooster van aftreden van de regio/sector raad.

4. inspraak bij benoeming van de bestuurder in overeenstemming met de Regeling Werving en Selectie en gehoord worden bij ontslagprocedures in deze;
5. voorts ieder onderwerp dat de CCR en/of CVR of de bestuurder ter sprake wil/willen brengen;
6. leden van de CCR en CVR zijn tot geheimhouding van het besprokene verplicht indien het vertrouwelijke zaken betreft en door de voorzitter wordt aangegeven dat deze vertrouwelijk dienen te blijven en daartoe door de vergadering wordt besloten;
7. eenmaal per jaar evalueren CCR en CVR met de bestuurder het reglement en de onderlinge samenwerking.

4.2 Afstemming CCR en CVR

De CCR en CVR, of hun voorzitters, overleggen drie keer per jaar met elkaar, of indien nodig, vaker.

Bij dit overleg komen aan de orde:

1. de gegeven adviezen van de afgelopen periode;
2. afspraken over uitbrengen van gevraagde adviezen;
3. de onderlinge samenwerking;
4. of de behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de cliënten van Zozijn op centraal niveau in voldoende mate is gerealiseerd en wat er eventueel nog nodig is om dit doel te bereiken.

De leden van de CCR en CVR kunnen besluiten tot geheimhouding van het besprokene, op verzoek van de voorzitter.

Artikel 5 Rechten

Alle gevraagde adviesvragen gaan via de ambtelijk secretaris naar de centrale cliëntenraad en naar de centrale verwantenraad.

De CCR kan een adviesaanvraag overdragen aan de CVR. Dit gebeurt schriftelijk ondertekend door de (plaatsvervangend) voorzitter van de CCR. De CVR kan een adviesaanvraag overdragen aan de CCR. Dit gebeurt schriftelijk ondertekend door de (plaatsvervangend) voorzitter van de CVR.

5.1. Informatierecht

De bestuurder geeft de CCR en CVR tijdig alle informatie die voor het goed functioneren van de CCR en CVR belangrijk zijn.

De bestuurder besteedt speciale aandacht aan het in begrijpelijke taal aanleveren van alle stukken aan de CCR.

5.2. Adviesrecht

De raden oefenen het adviesrecht uit volgens de medezeggenschapsrechten die aan cliënten toekomen op grond van wet en regelgeving bij:

1. een wijziging van doelstelling of grondslag van Zozijn;
2. het overdragen van de zeggenschap of fusie of het aangaan van een duurzame samenwerking met een andere instelling;

3. de gehele of een gedeeltelijke opheffing van de instelling, verhuizing of ingrijpende verbouwing voor zover het RVE-overstijgende gevolgen voor cliënten heeft;
4. een wijziging in de organisatie voor zover het RVE-overstijgende gevolgen voor cliënten heeft;
5. een inkrimping, uitbreiding of andere wijziging van de werkzaamheden die RVE-overstijgende gevolgen voor cliënten heeft;
6. het benoemen van de bestuurder en de directeurs regio/sector (in overeenstemming met Regeling Werving & Selectie);
7. de centrale begroting en centrale jaarrekening;
8. het jaarplan Zozijn;
9. het algemene beleid betreffende de toelating van de cliënten en de beëindiging van deze zorgverlening aan cliënten.

De adviesprocedure is als volgt:

- 1 De CCR en CVR ontvangen, via de ambtelijk secretaris, de betreffende schriftelijke formele adviesvraag en indien van toepassing, ook de bijbehorende notitie, voorzien van het vereiste voorblad met een samenvatting van het doel.
- 2 Een adviesvraag omvat de voorgestelde wijziging of verandering, wat de reden daarvan is, wat de gevolgen zijn en een plan van aanpak.
- 3 De CCR bespreekt of zij in deze de adviesvraag in behandeling wil nemen. Zo nee, dan dragen zij hun rechten schriftelijk over aan de CVR en onthouden zich van advies.
- 4 De CVR bespreekt of zij in deze de adviesvraag in behandeling wil nemen. Zo nee, dan dragen zij hun rechten schriftelijk over aan de CCR en onthouden zich van advies.
- 5 De CCR en de CVR kunnen besluiten om gezamenlijk één advies te geven. In dat geval stuurt de ambtelijk secretaris het advies met een voorblad naar de bestuurder. Wordt niet tot een gezamenlijk advies besloten, dan stuurt iedere raad haar advies naar de ambtelijk secretaris. Deze stuurt beide adviezen met een voorblad naar de bestuurder.

5.3. Verzwaard adviesrecht

Heeft betrekking op onderstaande delen van het, door de bestuurder, voorgestelde centrale beleid:

1. beleid op het gebied van voedingsaangelegenheden van algemene aard, veiligheid, gezondheid, hygiëne, geestelijke verzorging, maatschappelijke bijstand en recreatiemogelijkheden;
2. systematische bewaking, beheersing, toetsing of verbetering van de kwaliteit van zorg- en dienstverlening;
3. vaststelling of wijziging van de centrale klachtenregeling voor cliënten;
4. vaststelling of wijziging van andere centraal voor cliënten geldende regelingen.

De procedure voor het uitbrengen van een verzwaard adviesaanvraag is als volgt:

1. De CCR en CVR ontvangen, via de ambtelijk secretaris, de betreffende schriftelijke formele verzwaard adviesvraag en indien van toepassing, ook de bijbehorende notitie, voorzien van het vereiste voorblad met een samenvatting van het doel.
2. Een verzwaard adviesvraag omvat de voorgestelde wijziging of verandering, wat de reden daarvan is, wat de gevolgen zijn en een plan van aanpak.

De CCR bespreekt of zij in deze de adviesvraag in behandeling wil nemen. Zo nee, dan dragen zij hun rechten schriftelijk over aan de CVR en onthouden zich van advies.

De CVR bespreekt of zij in deze de adviesvraag in behandeling wil nemen. Zo nee, dan dragen zij hun rechten schriftelijk over aan de CCR en onthouden zich van advies.

- 1 De CCR en de CVR kunnen besluiten om gezamenlijk één (verzwaard) advies te geven. In dat geval stuurt de ambtelijk secretaris het advies met een voorblad naar de bestuurder. Wordt niet tot een gezamenlijk advies besloten, dan stuurt iedere raad haar advies naar de ambtelijk secretaris. Deze stuurt beide adviezen met een voorblad naar de bestuurder.
- 2 De bestuurder reageert schriftelijk op het advies van de CCR en CVR. Als het voorgenomen besluit afwijkt van het advies dan wordt nog tenminste eenmaal met de CCR en CVR overlegd.
- 3 Het besluit met opgave van redenen wordt in een schriftelijke reactie aan CCR en CVR vastgelegd.

Voor bovenstaande procedure worden de wettelijke termijnen aangehouden, tenzij anders met de bestuurder overeengekomen.

5.4. Ongevraagd adviesrecht

Naast bovengenoemde rechten hebben de raden altijd het recht om over ieder onderwerp ongevraagd advies te geven aan de bestuurder.

Ongevraagde adviezen worden door de CCR en CVR via de ambtelijk secretaris aan de bestuurder verzonden.

Artikel 6 Vertegenwoordiging en afstemming met de raden RVE

Afstemming tussen de CCR/CVR en de cliëntenraden/verwantenraden RVE gebeurt volgens onderstaande werkwijze:

1. De achterban wordt geraadpleegd over een (verzwaard) adviesvraag als tenminste twee leden van de CCR/CVR dit willen. Wordt hiertoe besloten, dan wordt per keer beoordeeld naar wie en hoe.
2. Cliëntenraden/verwantenraden RVE en regio/sector ontvangen de notulen van het overleg van de CCR/CVR met de bestuurder.
3. Cliëntenraden/verwantenraden RVE sturen de notulen van hun raad naar de CCR/CVR.

4. Cliëntenraden/verwantenraden RVE hebben het recht tot inzage in de adviezen of genomen besluiten van de CCR/CVR.
5. Initiatiefrecht om onderwerpen die de RVE overstijgen op de agenda te laten plaatsen van de CCR/CVR. Voorwaarde is dat de raad de aanvraag schriftelijk indient bij de CCR/CVR met onderbouwing van argumenten en dat minimaal 4 andere cliëntenraden/verwantenraden RVE dit voorstel onderschrijven door ondertekening.
6. Cliëntenraden/verwantenraden RVE kunnen altijd schriftelijk vragen stellen aan de CCR/CVR via het bureau medezeggenschap cliënten en verwanten Zozijn.
7. Achteraf wordt door de CCR en CVR gezamenlijk verantwoording afgelegd over de gegeven adviezen en besluiten in het gecombineerde CCR/CVR-jaarverslag.

Artikel 7 Vergaderingen

1. De CCR en CVR vergaderen minimaal vijf keer per jaar. En verder als de voorzitter of tenminste twee leden van de raad dat wensen.
2. De CCR en CVR of afgevaardigden van de CCR en CVR hebben minimaal twee keer per jaar overleg met elkaar.
3. Als twee leden van de CCR/CVR bij de voorzitter schriftelijk verzoek indienen voor een extra vergadering en deze niet binnen twee weken een vergadering van de CCR/CVR heeft belegd, zijn deze leden zelf gerechtigd een vergadering uit te schrijven.
4. De vergaderingen vinden plaats op een door de voorzitter te bepalen plaats en tijdstip, met uitzondering van het gestelde in het vorige lid. Zoveel mogelijk wordt gebruik gemaakt van de faciliteiten van Zozijn.
5. Het oproepen voor een vergadering gebeurt schriftelijk met vermelding van de te behandelen onderwerpen, uiterlijk 14 dagen voor de vergadering. In bijzondere gevallen kan de voorzitter op kortere termijn een vergadering bijeenroepen. In dat geval motiveert de voorzitter het spoedeisende karakter.
6. De voorzitter leidt de vergaderingen. Bij afwezigheid van de voorzitter neemt de vicevoorzitter zijn taak over.

Contacten met de achterban

De CCR en de CVR organiseren in elk geval één keer per jaar een bijeenkomst voor alle leden van cliënten- en verwantenraden RVE. Bij deze bijeenkomst komen in ieder geval aan de orde:

- verslag van de werkzaamheden van de centrale raden;
- de uitgebrachte adviezen.

De CVR organiseert in mei/juni een Zozijn Medezeggenschapsdag voor alle leden van de verwantenraden RVE.

Bij deze bijeenkomst komt in ieder geval aan de orde:

- verslag van de werkzaamheden en de uitgebrachte adviezen van de CVR;
- vooruitblik op eventuele wijzigingen in het beleid van Zozijn;

- verslag van werkzaamheden van de verwantenraden RVE. Deze informatie kan de CVR gebruiken om hun beleid bij te stellen.

Artikel 8 Besluitvorming

1. Besluiten worden genomen met gewone meerderheid van stemmen. Wanneer de stemming twee keer staakt, wordt het voorstel in de eerstvolgende vergadering opnieuw aan de orde gesteld. Staken de stemmen dan opnieuw, dan is het voorstel verworpen.
2. Over personen wordt schriftelijke gestemd. Als er bij een stemming over personen geen absolute meerderheid wordt verkregen, wordt een tweede stemming gehouden tussen de twee personen met de meeste stemmen. Indien de stemmen dan staken, beslist het lot.
3. Blanco stemmen zijn ongeldig en worden evenals stemonthoudingen niet meegeteld bij het aantal uitgebrachte stemmen.

Artikel 9 Financiën

De voor het functioneren van de CCR/CVR benodigde financiën worden jaarlijks begroot en verstrekt door de bestuurder.

Artikel 10 Geschillen

In principe zijn klachten een zaak tussen de cliënt/verwant en de RVE. De rol van de CCR/CVR is daarbij hooguit een bemiddelende.

Klachten inzake samenwerking tussen CCR/CVR en de bestuurder worden in eerste instantie voorgelegd aan de Raad van Toezicht. Mocht deze bemiddeling niet de gewenste overeenstemming opleveren, dan kan door partijen een beroep gedaan worden op de vertrouwenscommissie. De Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden (LCvV) is de vertrouwenscommissie van de cliëntenraden en verwantenraden van Zozijn.

De raad/raden en de bestuurder verplichten zich te onderwerpen aan de uitspraak van de vertrouwenscommissie.

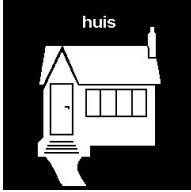

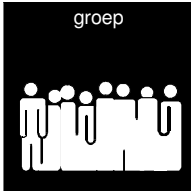

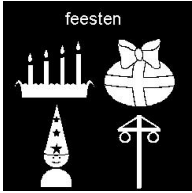
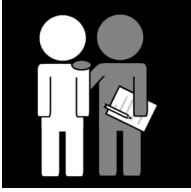
Artikel 11 Wijzigingen

Dit reglement van de raden kan worden gewijzigd door de centrale cliëntenraad en de centrale verwantenraad gezamenlijk. Hiervoor gelden de volgende afspraken:

1. Elke raad kan met een voorstel komen om het reglement aan te passen. Dit voorstel moet door de raad met tweederde meerderheid worden aangenomen.
2. Het voorstel tot wijziging wordt door de CCR en CVR gezamenlijk besproken en ter goedkeuring aan de bestuurder overhandigd.
3. Het wijzigen van de reglementen behoeft, conform de statuten de goedkeuring van de Raad van Toezicht.

BIJLAGE 1: Checklist en format voor manager RVE voor het maken van een periodeverslag

Periodeverslag van de manager RVE voor de cliëntenraad en de verwantenraad

<p>1. Gebouwen</p> <ul style="list-style-type: none"> • buitenkant • om de gebouwen • binnenkant • plannen nu of later. 	<p>huis</p> 	<p>dagcentrum</p>
<p>2. In huis</p> <ul style="list-style-type: none"> • is iedereen tevreden over de gemeenschappelijke ruimtes? • spullen • ARBO • voeding • plannen nu of later. 	<p>huiskamer</p> 	
<p>3. Cliënten</p> <ul style="list-style-type: none"> • nieuwe cliënten (geen naw (naam, adres, woonplaats-gegevens) in verband met privacy!) • vertrokken cliënten (geen naw-gegevens ivm privacy!) • veranderingen populatie • bijzonderheden. 	<p>groep</p> 	
<p>4. Activiteiten</p> <ul style="list-style-type: none"> • wat staat er te gebeuren? • feesten/recepties/bijzondere dagen • sport en vrije tijd. 		<p>feesten</p>
<p>5. Personeel</p> <ul style="list-style-type: none"> • nieuw en vertrokken personeel (geen naw-gegevens ivm privacy!) • zieken, vakanties • opleiding en cursussen • bijzonderheden. 		

<p>6. Financiën</p> <ul style="list-style-type: none"> • hoe staan we ervoor? • wat is de prognose? 	<p>geld</p>
<p>7. Vergaderingen</p> <p>Wat is er belangrijk voor de locatie vanuit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • personeelsvergaderingen • Zozijn • nieuwe voorstellen. 	<p>vergaderen</p>
<p>8. Notities</p> <ul style="list-style-type: none"> • welke notities zijn besproken? • folders/voorlichting • bijzonderheden. 	<p>papier</p>

BIJLAGE 2

TOELICHTING BIJ

Declaratieformulier cliënten- en verwantenraden

Te declareren onkosten

De volgende kosten verbonden aan werkzaamheden voor cliënten-/verwantenraden binnen Zozijn kunnen door leden van de cliënten-/verwantenraden gedeclareerd worden:

Reiskosten:	Kosten openbaar vervoer / kilometervergoeding i.v.m. bijeenkomsten / vergaderingen / afgelegde bezoeken voortvloeiend uit werkzaamheden voor een raad.
Verblijfkosten:	Consumpties verbonden aan werkzaamheden voor een raad. Maaltijd bij excursie.
Kantoorartikelen:	Papier, enveloppen, postzegels, kopieerkosten, ordners, inktpatroon. Niet: aanschaf en reparaties computer, printer enz.
Telefoonkosten:	Gesprekskosten in verband met werkzaamheden voor een raad.
Literatuur:	Brochures e.d. noodzakelijk voor de uitvoering van werkzaamheden.
Studiedagen/excursie	1 excursie per jaar, gemiddeld 1 studiedag per persoon per jaar.
Representatiekosten:	Bloemen, attenties namens een raad.
Vergaderkosten:	Huur vergaderruimte, koffie etc. indien niet op locatie vergaderd wordt.
Organisatie cliënten-/ of verwanten-bijeenkomsten	I.s.m. RVE, kosten door RVE gedragen, kosten door regio gedragen/centraal, kosten centraal gedragen.
Overige	Overige kosten kunnen in beginsel niet gedeclareerd worden.

Wijze van declareren:

Het formulier wordt ondertekend door het raadslid en door de leidinggevende op het niveau van de betrokken raad: Manager RVE voor cliëntenraad/verwantenraad RVE, directeur regio/sector voor regionale bijeenkomsten en bestuurder voor centrale raden.

Declaraties kunnen per maand worden ingediend. Na afloop van het jaar graag in de maand januari van het opeenvolgende jaar declareren.

Met uitzondering van kilometers en telefoonkosten worden bonnen bijgevoegd.

Uitbetaling:

Na ontvangst van het declaratieformulier op het hoofdkantoor van Zozijn wordt het bedrag uiterlijk na drie weken overgemaakt op het vermelde bank of gironummer.

BIJLAGE 3: Voorbeelden van adviesrecht en verzaamd adviesrecht

Adviesrecht	
Onderwerp uit de wet en regelgeving	Voorbeelden van besluitvorming op instellingsniveau (RVE)
Een wijziging van de doelstelling of de grondslag (WMCZ art. 3 lid 1a).	<ul style="list-style-type: none"> - Statutenwijziging (NB: alleen wanneer het gaat om wijziging doelstelling of grondslag). - Wijziging van levensbeschouwelijke richting. - .....
Het overdragen van de zeggenschap of fusie of het aangaan of verbreken van een duurzame samenwerking met een andere instelling (WMCZ art. 3 lid 1b).	<ul style="list-style-type: none"> - Ketenzorg. - Samenwerking zorginstelling met andere instellingen/organisaties. - .....
De gehele of een gedeeltelijke opheffing van de instelling, verhuizing of ingrijpende verbouwing (WMCZ art. 3 lid 1c).	<ul style="list-style-type: none"> - Verbouwen wooneenheid tot kleinschalige woonvorm. - Tijdelijke verhuizing naar locatie in andere plaats. - Opheffen van een instelling. - Trainingscomplex/tijdelijk begeleid wonen.
Een belangrijke wijziging in de organisatie (WMCZ art. 3 lid 1d).	<ul style="list-style-type: none"> - Wijziging aantal managers. - Invoeren/afschaffen eerstverantwoordelijke ondersteuner. - Overgang naar zelfsturende teams. - .....
Een belangrijke inkrimping, uitbreiding of andere wijziging van de werkzaamheden (WMCZ art. 3 lid 1e).	<ul style="list-style-type: none"> - Intramurale instelling gaat thuiszorg verlenen. - Pilot internetbehandeling. - .....
Het benoemen van personen die rechtstreeks de hoogste zeggenschap zullen uitoefenen bij de leiding van arbeid in de instelling (WMCZ art. 3 lid 1f).	<ul style="list-style-type: none"> - Benoeming (RVE)manager. - Benoeming regio/sectordirecteur. - .....
De begroting en de jaarrekening (WMCZ art. 3 lid 1g).	<ul style="list-style-type: none"> - Instellingsbegroting en –jaarrekening. - .....
Het algemeen beleid inzake de toelating van cliënten en de beëindiging van deze zorgverlening aan cliënten (WMCZ art. 3 lid 1h).	<ul style="list-style-type: none"> - Protocol gedwongen ontslag. - Stichting start met zorgverlening aan cliënten met complexe psychische aandoening. - Opnemen van cliënten met verstandelijke handicap in verzorgingshuis. - Deurbeleid bij de maatschappelijke opvang. - .....

Verzwaard adviesrecht	
Onderwerp uit de WMCZ	Voorbeelden van besluitvorming op instellingsniveau (locatie)
Voedingsaangelegenheden van algemene aard (WMCZ art. 3 lid 1i).	<ul style="list-style-type: none"> - Veranderen etenstijden, keuzemenu's, instellen menucommissie e.d. - Besluiten over ontkoppeld koken. - Variatie in maaltijdbereiding en waar en hoe cliënten willen eten. - .....
Algemeen beleid op het gebied van de veiligheid (WMCZ art. 3 lid 1i).	<ul style="list-style-type: none"> - Vaststellen evacuatieplan bij brand. - Beveiliging instelling met behulp van camera's. - Protocol omgaan met geweldsincidenten. - .....
Algemeen beleid op het gebied van de gezondheid of de hygiëne (WMCZ art. 3 lid 1i).	<ul style="list-style-type: none"> - Wijzigen incontinentiebeleid. - Hoeveelheid per kamer aan cliënten toegewezen minuten schoonmaak. - Beleid gericht op alle aspecten van gezondheid en welbevinden van cliënten. - .....
Algemeen beleid op het gebied van de geestelijke verzorging van cliënten (WMCZ art. 3 lid 1i).	<ul style="list-style-type: none"> - Beleid en uitgangspunten m.b.t. pastorale zorg. - Wel of geen kerkdiensten, tijdstip diensten, bereikbaarheid pastorale zorg. - Beleid op het gebied van zingeving. - .....
Algemeen beleid op het gebied van maatschappelijke bijstand aan cliënten (WMCZ art. 3 lid 1i).	<ul style="list-style-type: none"> - Maatschappelijke bijstand bij inkomensvraagstukken. - Aanwezigheid, beschikbaarheid, bereikbaarheid van maatschappelijke bijstand. - .....
Algemeen beleid op het gebied recreatiemogelijkheden en ontspanningsactiviteiten voor cliënten (WMCZ art. 3 lid 1i).	<ul style="list-style-type: none"> - Jaarplan recreatie en ontspanning. - Opheffen van afdeling activiteitenbegeleiding. - Besteding ontspanningsgeld. - .....
De systematische bewaking, beheersing of verbetering van de kwaliteit van de aan cliënten te verlenen zorg (WMCZ art. 3 lid 1j).	<ul style="list-style-type: none"> - Keuze onderzoeksbureau en -methodiek kwaliteit. - Verbeterplannen op grond van uitgevoerd onderzoek. - .....

<p>De vaststelling of wijziging van een regeling inzake de behandeling van klachten van cliënten en het aanwijzen van personen die belast worden met de behandeling van klachten van cliënten (WMCZ art. 3 lid 1k).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Benoeming leden klachtencommissie. - Klachtenreglement. - .....
<p>De wijziging van de regeling, bedoeld in art. 2, tweede lid (= instellingsbesluit cliëntenraad) en de vaststelling of wijziging van andere voor cliënten geldende regelingen (WMCZ art. 3 lid 1l).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Instellingsbesluit cliëntenraad. - Wijziging (woon)zorgovereenkomst. - Procedure en/of prijsstelling aanvullende dienstverlening. - Wijziging tijdstip medicijnverstrekking. - Wijzigen/vaststellen huisregels. - Protocol gedwongen ontslag. - Voedingsgeld.
<p>Het belasten van personen met de leiding van een onderdeel van de instelling, waarin gedurende het etmaal zorg wordt verleend aan cliënten die in de regel langdurig in die instelling verblijven (WMCZ art. 3 lid 1m).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Benoeming managers. - Coördinerend ondersteuners. - ..... - .....

Uit de WMCZ (Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen)

CLIËNTENRADEN

Artikel 2

- 1 De zorgaanbieder stelt voor elke door hem in stand gehouden instelling een cliëntenraad in, die binnen het kader van de doelstellingen van de instelling in het bijzonder de gemeenschappelijke belangen van de cliënten behartigt.
- 2 De zorgaanbieder regelt schriftelijk:
  - a. Het aantal leden van de cliëntenraad, de wijze van benoeming, welke personen tot lid kunnen worden benoemd en de zittingsduur van de leden.
  - b. De materiële middelen van de instelling, waarover de cliëntenraad ten behoeve van zijn werkzaamheden kan beschikken.
- 3 De in het tweede lid bedoelde regeling is zodanig dat de cliëntenraad:
  - a. redelijkerwijze representatief kan worden geacht voor cliënten en
  - b. redelijkerwijze in staat kan worden geacht kun gemeenschappelijke belangen te behartigen.
- 4 De cliëntenraad regelt schriftelijk zijn werkwijze met inbegrip van zijn vertegenwoordiging in en buiten rechte.
- 5 De kosten van het voeren van rechtsgedingen door de cliëntenraad, komen slechts ten laste van de zorgaanbieder indien deze van de te maken kosten vooraf in kennis is gesteld.
- 6 Na vaststelling van de in het tweede lid bedoelde regeling treft de zorgaanbieder de voorzieningen die op grond van die regeling noodzakelijk zijn voor de benoeming van de leden van de cliëntenraad. De zorgaanbieder treft de bedoelde voorzieningen opnieuw telkens wanneer de cliëntenraad gedurende twee jaren niet heeft gefunctioneerd wegens het ontbreken van het in de regeling vastgestelde aantal leden.

Artikel 3

1. De zorgaanbieder stelt de cliëntenraad in ieder geval in de gelegenheid advies uit te brengen over elk voorgenomen besluit dat de instelling betreft, inzake:
  - a. een wijziging van de doelstelling of grondslag;
  - b. het overdragen van de zeggenschap of fusie of het aangaan of verbreken van een duurzame samenwerking met een andere instelling;
  - c. de gehele of een gedeeltelijke opheffing van de instelling, verhuizing of ingrijpende verbouwing;
  - d. een belangrijke wijziging in de organisatie;
  - e. een belangrijke inkrimping, uitbreiding of andere wijziging van de werkzaamheden;
  - f. het benoemen van personen die rechtstreeks de hoogste zeggenschap zullen uitoefenen bij de leiding van arbeid in de instelling;
  - g. de begroting en de jaarrekening;

- h. het algemeen beleid inzake de toelating van cliënten en de beëindiging van deze zorgverlening aan cliënten;
  - i. voedingsaangelegenheden van algemene aard en het algemeen beleid op het gebied van de veiligheid, de gezondheid of de hygiëne en de geestelijke verzorging van, maatschappelijke bijstand aan en recreatiemogelijkheden en ontspanningsactiviteiten voor cliënten;
  - j. de systematische bewaking, beheersing of verbetering van de kwaliteit van de aan de cliënten te verlenen zorg;
  - k. de vaststelling of wijziging van een regeling inzake de behandeling van klachten van cliënten en het aanwijzen van personen die belast worden met de behandeling van klachten van cliënten;
  - l. wijziging van de regeling, bedoeld in artikel 2, tweede lid, en de vaststelling of wijziging van andere voor cliënten geldende regelingen;
  - m. het belasten van personen met de leiding van een onderdeel van de instelling, waarin gedurende het etmaal zorg wordt verleend aan cliënten die in de regel langdurig in de instelling verblijven.
2. Het advies wordt op een zodanig tijdstip gevraagd, dat het van wezenlijke invloed kan zijn op het te nemen besluit.
  3. De cliëntenraad is bevoegd de zorgaanbieder ook ongevraagd te adviseren inzake de in het eerste lid genoemde en andere onderwerpen, die voor de cliënten belangrijk zijn.

Artikel 4

- 1 De zorgaanbieder neemt geen van een schriftelijk door de cliëntenraad uitgebracht advies afwijkend besluit dan nadat daarover, voor zover dat redelijkerwijze mogelijk is, ten minste eenmaal met de cliëntenraad overleg is gepleegd.
- 2 Ten aanzien van de onderwerpen, genoemd in artikel 3, eerste lid, onder i tot en met m, neemt de zorgaanbieder, behoudens voor zover het besluit moet worden genomen krachtens een wettelijk voorschrift, geen van een door de cliëntenraad schriftelijk uitgebracht advies afwijkend besluit, tenzij de commissie, bedoeld in artikel 10, heeft vastgesteld dat de zorgaanbieder bij afweging van de betrokken belangen in redelijkheid tot zijn voornemen heeft kunnen komen.
- 3 De zorgaanbieder doet van een besluit inzake een onderwerp waarover de cliëntenraad schriftelijk advies heeft uitgebracht, schriftelijk, en voor zover hij van dat advies afwijkt onder opgave van redenen, mededeling aan de cliëntenraad.
- 4 Een besluit van de zorgaanbieder, genomen in strijd met het tweede lid, is nietig, indien de cliëntenraad tegenover de zorgaanbieder schriftelijk een beroep op de nietigheid heeft gedaan. De cliëntenraad kan slechts een beroep op nietigheid doen binnen een maand nadat de zorgaanbieder hem zijn besluit heeft meegedeeld dan wel, bij gebreke van deze mededeling, de cliëntenraad is gebleken dat de zorgaanbieder uitvoering of toepassing geeft aan zijn besluit.

Artikel 5

- 1 De zorgaanbieder verstrekt de cliëntenraad tijdig en, desgevraagd, schriftelijk alle inlichtingen en gegevens die deze voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft.
- 2 De zorgaanbieder verstrekt de cliëntenraad voorts tenminste eenmaal per jaar mondeling of schriftelijk algemene gegevens omtrent het beleid dat in het verstreken tijdvak is gevoerd en in het komende jaar zal worden gevoerd.

Artikel 6

- 1 De zorgaanbieder kan aan de cliëntenraad schriftelijk verder gaande bevoegdheden dan in deze wet genoemde toekennen. Een zodanig besluit wordt schriftelijk aan de cliëntenraad medegedeeld.
- 2 De zorgaanbieder stelt de cliëntenraad in de gelegenheid advies uit te brengen over een voornemen een besluit te nemen als bedoeld in het eerste lid en over het voornemen een zodanig besluit te wijzigen. Artikel 4 is van overeenkomstige toepassing.